

Yerel Medyada Kadın Gazeteci Olmak: Ağrı, Erzincan, Erzurum, Hakkâri ve Van İlleri Özelinde Bir Araştırma

Being a Woman Journalist in Local Media:
A Research Specific to Ağrı, Erzincan, Erzurum,
Hakkâri and Van Provinces

Aslı KÖSEOĞLU

Atatürk Üniversitesi İletişim
Fakültesi, Gazetecilik Bölümü,
Erzurum, Türkiye

ÖZ

Bu çalışmanın temel amacı, yerel medyada çalışan kadın gazetecilerin iş hayatında karşılaştıkları sorunları belirlemektir. Bu amaç doğrultusunda hazırlanan on beş soru, kadın gazetecilere yüz yüze veya online ortamda yöneltilmiş ve bu sorular odağında maruz kalınan sorunların açığa çıkarılması sağlanmıştır. Bu kapsamda çalışma; Ağrı, Erzincan, Erzurum, Hakkâri ve Van illerinde gazetecilik yapan veya yapmış olan sekiz kadın gazeteci ile sınırlandırılmıştır. Görüşme bulguları neticesinde kadın gazetecilerin en fazla ulaşım ve ücret konusunda sorun yaşadığı tespit edilmiş ve özellikle sokak röportajlarında vatandaşlarla konuşmakta zorlandıkları saptanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Yerel medya, gazetecilik, medya, kadın, kadın gazeteci

ABSTRACT

The aim of this study is to identify the problems experienced by women journalists working in local media. Fifteen questions were prepared and directed to women journalists face-to-face or online, and the problems they were exposed to were revealed within the focus of these questions. In this context, the study was limited to eight women journalists who are or were working as journalists in Ağrı, Erzincan, Erzurum, Hakkari, and Van provinces. As a result of the interview data, it was found that women journalists had the most problems with transportation and salaries and that they had difficulty in talking to citizens, especially during street interviews.

Keywords: Local media, journalism, media, woman, women journalists

Giriş

Gelenekçi, modern ve postmodern yaşam tarzlarının egemen olduğu toplumlarda kadın tanımlanan, erkek ise tanımlayan konumunda yer almaktadır (Çakar Mengü, 2004, s. 316). Kadın ve erkeğe biçilen roller ve beklentilerle birlikte gün yüzüne çıkan cinsiyet ayrımcılığı ise pek çok konuda eşitsizlikleri tetiklemektedir (Sezgin, 2015, s. 153). Özellikle medya aracılığıyla gündeme gelen bu eşitsizlikler ve mağduriyet kadınların sosyal hayatta veya iş yaşamında yaşadıkları zorlukları gözler önüne sermekte; fakat ne yazık ki tam anlamıyla bu sorunlara çözüm üretilememektedir.

İçerisinde yaşanan toplum genellikle ataerkil değerleri üreterek bunları dolaşıma sokabilmekte ve kadınların bu kalıplara uygun davranmasını beklemektedir. Eşlik ve annelik gibi toplumsal rollerin kadına dayattığı görevlerin yanı sıra eşitsizliğe dayanan çalışma koşulları, ücret politikaları, yaşanan şehre ilişkin coğrafi sorunlar ve şehre ilişkin problemler kadınların hayatlarını güçleştirmektedir. Söz konusu gazetecilik mesleği olduğunda da kadınlar yine benzer sorunlarla mücadele etmek zorunda kalmaktadır.

Bu araştırma, kadın gazetecilerin yerel medyadaki çalışma hayatında karşılaştıkları zorlukları ve sorunları ele almayı ayrıca bunlara ilişkin çözüm önerilerini sunmayı amaçlamıştır. Çalışma kapsamında Doğu Anadolu illerinin tamamından en az bir kadın gazeteciyle yarı yapılandırılmış mülakat gerçekleştirilmesi hedeflenmiştir. Fakat bazı şehirlerde kadın gazetecilere ulaşamama, mülakat bulgularının araştırmaya dahil edilmesinin istenmemesi veya mülakat yapmayı kabul etmeme gibi nedenlerden dolayı bu hedef gerçekleştirilememiştir. Tüm bu gerekçelerden ötürü araştırmanın kapsamı; Ağrı, Erzincan, Erzurum, Hakkâri ve Van illerinde gazetecilik yapan veya yapmış olan sekiz kadın gazeteciyle sınırlandırılmıştır. Bu gazetecilerle online ortamda ya da yüz yüze olarak yarı yapılandırılmış mülakatlar yapılmış; mülakatlarda gazetecilere meslek yaşamlarını irdelemeyi amaçlayan on beş soru sorulmuştur. Sorular üzerinden gazetecilerin sektöre ilişkin deneyimlerini aktarmaları sağlanmış; böylelikle kadın gazetecilerin yerel medyadaki çalışma koşullarına ve maruz kaldığı eşitsizliklere ilişkin genel bir harita çıkarılmıştır.

Geliş Tarihi/Received: 16.01.2023

Kabul Tarihi/Accepted: 23.03.2023

Yayın Tarihi/Publication Date: 27.03.2023

Sorumlu Yazar/Corresponding Author:

Aslı KÖSEOĞLU

E-mail: aslikoseoglu@atauni.edu.tr

Cite this article: Köseoğlu, A. (2023).

Being a woman journalist in local media:

A research Specific to Ağrı, Erzincan,

Erzurum, Hakkâri and Van Provinces.

Communicata. 25, 15-21.

Content of this journal is licensed
under a Creative Commons
Attribution-NonCommercial 4.0
International License.

Yerel Medya Nedir?

Yerel medya, yalnızca belirli bir coğrafi bölgede yayınlanan, okunan ve ulusal haberlerden farklı olarak o bölgede meydana gelen olayların yer aldığı mecra olarak ifade edilmektedir (Girgin, 2009, s. 235). Chomsky'nin "bağımsız medya adacıları" (Akt. Duran, 2000, s. 149) şeklinde ifade ettiği yerel medya kuruluşları, bugün yerel farklılıklara sahip çıkmakta, kolektif dayanışma ortamını oluşturmaktadır.

Yerel medyanın temel özelliğinin coğrafi yakınlık olduğuna dikkat çeken Horoz'a göre, bu mecra belli bir bölgeyi ve sınırları kapsamaktadır. Ayrıca yerel medya çalışma alanı ve içerik olarak da birçok kişiyi ilgilendiren olayları aktarmaya hizmet etmektedir (Horoz, 2022, s. 61-62). Yerel medyanın bölgedeki insanların sorunlarını dile getirmek gibi bir görevi olduğuna değinen Erdem'e göre ise, bu mecra yerel unsurları harekete geçirerek kamuoyu oluşturmak noktasında son derece önemlidir (Erdem, 2007, s. 111). Yerel medyanın bir kent ya da bölgenin gelişmesindeki önemine vurgu yapan Vural'a göre, bu mecra yerel kamuoyunu harekete geçirerek kent için planlanan yatırımları, uygulamaları ve projeleri denetleyebilmekte; dolayısıyla mecranın kamuoyu açısından gerçek hedefini yerel örgütler, kurum ve kuruluşların yönetici kadroları oluşturmaktadır (Vural, 2007, s. 337).

Yerel medya bireyin yaşadığı yöreyi tanımasını ve anlamlandırmasını sağlarken kentin gereksinimlerini, gerçekleştirilen etkinlikleri, faaliyetleri okurlara-izleyicilere aktarmaktadır. Yerel medyada yer alan haberler, fotoğraflar ve sorunlar bölge insanlarına "yaşanılan yer" hissini vermekte, onlara yaşadığı şehrin bir parçası olduğunu düşündürmektedir (Işık, 2001, s. 38-43). Yerel medya kimi zaman devlet temsilcileri ve yetkililerinin propaganda aracı olabilmekte kimi zaman da bölgedeki yöneten ve yönetilenler arasında adeta bir köprü kurmaktadır (İlğaz, 2003, s. 180).

Yerel medyanın iki önemli işlevi olduğuna dikkat çeken İnuğur'a göre, bunlardan ilki yerel medyanın kamu ihtiyaçlarını kamu yararına hizmet edecek biçimde duyurmasıdır. İkincisi ise yöneticilerin, kamu ihtiyaçlarını karşılayabilmek amacıyla aldıkları tedbirleri vatandaşlara ileten araç olarak kamu görevi yapmasıdır (İnuğur, 1999, s. 23). Yerel medya çalışanları genellikle o bölgenin insanları olduğundan, bu mecrada ele alınan sorunlara çözümler üretilebilmekte, onlar aracılığıyla vatandaşlar bu mecrada seslerini duyurma fırsatı bulmaktadır.

Yerel Medyada Kadın Gazetecilerin Karşılaştığı Sorunlar

Yerel medyanın sorunları genellikle ekonomik yetersizliklerden kaynaklanmaktadır. Naylon kadrolar, ücret eşitsizliği, yetersiz maaşlar, iş yükünün fazlalığı, birçok iş için tek kişi çalıştırılması, teknolojiye uzak kalınması, uzun çalışma saatleri, haber kaynaklarına erişimde yaşanan problemler başlıca sorunlardır. Yerel medyanın kendine has sorunları arasında yer alan halktan gelen ilginin yeterli düzeyde olmamasına, yetersiz altyapı ve ekipman eksikliğine, teknoloji yetersizliğine, profesyonel kadro ve eğitim eksikliğine, ilan pastasından alınan paya ve güçsüz sermaye altyapısına (Girgin, 2009, s. 246-252) bir de toplumsal roller ve cinsiyet eşitsizliği meselesi de eklendiğinde kadınların sektörde tutunmaları daha güç hale gelmektedir.

Toplumsal cinsiyet eşitliği, kadınlarla erkeklerin sosyal, siyasal ve ekonomik olarak her anlamda eşit olmasını ve eşit şekilde muamele görmesini vurgulamaktadır (Bilecen, 2020, s. 161). Olgun'a göre, çalışma hayatında mesleklerin ya da yapılan işlerin "kadın" ve "erkek" işleri olarak kategorize edilmesiyle kadınlar çoğunlukla geleneksel kadın mesleklerine yönelmekte, daha düşük statü

ve ücretleri kabul etmek zorunda kalmaktadır. Yıllar içerisinde iş hayatında meydana gelen pozitif gelişmeler olsa da ücretlendirme-deki dengesizlikler, kurumdaki ya da kadının ailesinden kaynaklanan meseleler kadınlar üzerinde baskı oluşturarak ilerlemelerinin önünü tıkamaktadır (Olgun'dan akt. Alpsoy, 2016, s. 15). Söz konusu yerel medyada gazetecilik olduğunda ise kadının erkekten bedensel ve duygusal olarak daha güçsüz olduğuna ilişkin ön kabuller, kadınların mesleği icra etmesinin önünde ciddi bir engel teşkil etmekte, güvenlik ve korunma endişesiyle sınırlandırılmak istenilen davranışları, kadınların çalışma yaşamlarını güç bir duruma sokmaktadır. Medya kuruluşlarında işten çıkarılma gibi bir konu gündeme geldiğinde ise ilk olarak gözden çıkarılanlar kadınlar olmaktadır. Erkek meslektaşlarına oranla sektörde tutunmak için daha fazla çabalamak zorunda kalan kadın gazeteciler üst kademelerde yeteri kadar yer alamamakta, uzun çalışma saatlerine ve zorlu koşullara maruz kalmaktadır.

Gazetecilik mesleğinin uzun ve yorucu çalışma koşulları kadının evini aksatabileceği endişesine neden olmakta ve çoğunlukla kadınlar evleri ve işleri arasında tercih yapmak zorunda bırakılmaktadır. Söz konusu yerel medya olduğunda da durum benzer şekilde gelişme göstermekte, iş gücüne katılım dalgalı bir hal almaktadır. Ekonomik yetersizlikler nedeniyle iş gücüne dahil olan kadınlar çoğunlukla iş ve aile yaşamı arasında sıkışmakta, toplumsal baskılara maruz kalmaktadır (Yazıcı, 2012, s. 18-19). "Evlence çalışamaz", "Çocuğu varsa gazetecilik yapamaz", "Her habere gidemez" gibi düşünce ve ifadeler, kadınların sıkça maruz kaldığı toplumsal cinsiyet eşitsizliğinin göstergeleridir. Özsoy vd. göre, yerel medyadaki önemli haberler (hard news) çoğunlukla erkek gazeteciler tarafından hazırlanmakta; soft olarak ifade edilen yumuşak haberler ise kadın gazeteciler tarafından yazılmaktadır (Özsoy vd, 2022, s. 5). Yerel medyada sıkça karşılaşılan bu cinsiyetçi tavır ve tutumlar kadınların çalışma hayatlarını olumsuz etkilemektedir.

Medya Araştırmaları Derneği (MEDAR) yerel medyanın sorunlarını yetersiz maaş, eksik kadro, yetersiz çalışan, orantısız iş yükü, yasal sınırları aşan çalışma saatleri, teknik donanım ve ekipman eksikliği olarak ifade etmektedir. Bu mecrada kadınlar özellikle mobbinglere maruz kalabilmekte, haksız yere işten çıkarılabilmekte, maaş kesintisi yaşayabilmekte ve genellikle ofis içi işlere uygun görülmektedir (<https://m.bianet.org/bianet/medya/236724-yerelde-kadin-gazeteci-olmak-gec-saate-mesaiye-kalamaz>). Tüm bunlar kadınların mahada aktif gazetecilik yapmalarının önüne geçerek onların magazin, sağlık, aile, kültür-sanat gibi alanlara yönelmesine neden olmaktadır.

Yöntem

Çalışmanın amacı yerel medyada çalışan kadın gazetecilerin iş yaşamında karşılaştığı sorunları ortaya koyarak bunlara çözüm üretebilmektir. Bu amaç doğrultusunda mesleki yaşamlarında deneyimledikleri zorlu koşulları açığa çıkarmak adına sekiz kadın gazeteciyle yarı yapılandırılmış mülakat yapılmıştır. Yarı yapılandırılmış mülakat tekniği, bir konu hakkında ilgili kişilerden bilgi almaktır. Konuya dair önceden hazırlanan sorular genel bir taslak oluşturmakta; katılımcının verdiği yanıtlara bağlı kalınarak görüşme tarafından mülakat esnasında yeni sorular da sorulabilmektedir (Aziz, 2014, s. 85-86). Çalışma, gazeteci kadınların yaşadıkları sorunlara ilişkin güncel çözüm önerilerini aktarması bakımından önemlidir.

Çalışmanın başlangıcında Doğu Anadolu'daki her bir şehirden en az bir kadın gazeteciyle mesleğin zorluklarına ilişkin mülakat

yapılması hedeflenmiştir. Fakat araştırmanın yürütüldüğü süre boyunca kadın gazetecilere ulaşamama, mülakat yapılmasının ya da mülakat bulgularının yazıya dökülmesinin istenmemesi gibi sorunlarla karşılaşmıştır. Bu bağlamda çalışma Ağrı, Erzincan, Erzurum, Hakkâri ve Van illerinde; televizyon, gazete ve internet gazetelerinde çalışan ya da çalışmış olan ve mülakat bulgularının yazılmasına izin veren sekiz kadın gazetecinin sektöre ilişkin görüşleriyle sınırlandırılmıştır. Katılımcılarla yapılan mülakatlar öncesinde kimliklerinin ve çalıştıkları kurumların bilgilerinin araştırmada kullanılmayacağı bildirilmiştir. Böylesi bir yaklaşımla kadın gazetecilerin yaşadıkları sorunları şeffaf bir biçimde aktarmaları sağlanmıştır. Çalışmada her bir katılımcıya bir numara verilerek sektöre ilişkin yaşadıkları sorunlar aktarılmıştır. Mülakatlarda sorulan sorular üzerinden elde edilen bulgular; katılımcıların özellikleri, gazeteciliğe yönelme nedenleri, gazetecilik mesleğini tanımlama, yerel medyadaki sorunlar, aile bireylerinin mesleğe bakışı olmak üzere 5 ana tema üzerinden sunulmuştur. Sorulardan elde edilen yanıtlar ise daha anlaşılabilir olmaları açısından tablolara dönüştürülmüştür. Kadınların yaşadıkları güçlükler direkt alınlarla aktararak da deneyimlerin güvenilir bir biçimde ortaya konması hedeflenmiştir. Ayrıca bu çalışma, Atatürk Üniversitesi Sosyal ve Beşeri Bilimler Etik Kurulu Başkanlığı'ndan 88656144-000-2200383338 sayılı ve 21.11.2022 tarihli kurul onayı almıştır.

Katılımcıların Özellikleri

Çalışmada Tablo 1'de görüleceği üzere, görüşme yapılan kadın gazetecilerin üçü Ağrı'dan, biri Erzurum'dan, biri Erzincan'dan, biri Hakkâri'den, ikisi de Van'dandır. Araştırmaya katılan kadın gazetecilerin yaş aralığı 24 ile 30 arasında olup (bir kişi hariç) gazetecilerden üçü evli iken beş gazeteci bekârdır. Bekâr kadın gazetecilerin çoğunlukta olması mesleğin zorlu koşulları ve mesai saatlerinin uzunluğu ile ilişkilendirilmiştir. Araştırmada en uzun mesleki tecrübe Erzurum yerel medyasında 20 yıl çalışan Katılımcı 4'e ait iken, en az tecrübe 2 yıl ile Katılımcı 2 ve Katılımcı 3'e aittir. Katılımcı 4, Katılımcı 6 ve Katılımcı 7 şu an aktif olarak gazetecilik yapmamakta fakat sektörle bağlantılarını sürdürmektedir.

Bekâr olan kadın gazeteciler (Tablo 1), evli kadın gazeteciler açısından gazetecilik mesleğinin çok yorucu ve yıpratıcı olduğunu ifade etmişlerdir. Buna gerekçe olarak da meslekte mesai kavramının

olmamasını öne çıkarmışlardır. Evli kadın gazeteciler de aynı şekilde uzun çalışma koşullarının hem özel hem de çalışma hayatlarını olumsuz etkilediğini ifade ederek meslekleri gereği aile yaşamlarını kimi zaman ihmal etmek zorunda kaldıklarının altını çizmişlerdir. Katılımcı 1 özel hayatının mesleğine göre şekillendiğini şöyle ifade etmiştir: "Tüm yaşamım mesleğime göre şekilleniyor. Plan yapamıyorum, izin kullanamıyorum, bir gündem olmasıyla izin de olsam da işe çağrılabilirim. Ben bekâr olduğum için her an her yere gidebiliyorum çünkü evli bir kadına göre sorumluluklarım daha az. Ayrıca gazetecilikte öncelikler çok farklı olmak zorunda, medya sektöründen olmayan insanların sizin çalışma koşullarınızı anlayabilmesi gerçekten çok zor. Ben geçmiş yıllarda erkek arkadaşımı kaybettim fakat o gün toplumu ilgilendiren büyük bir olay meydana geldi, dolayısıyla onun cenazesine katılacak vakti bulamadım. Yani gazetecilik her zaman önceliğiniz oluyor". Katılımcı 2 ise mesleğin kendisini gergin bir insana dönüştürdüğüne dikkat çekerek, tüm hayatını şekillendirdiğini ifade etmiştir.

Gazeteciliğe Yönelme Nedenleri

Kadın gazeteciler mesleğe başlama nedenlerini çoğunlukla "Çocukluk hayalimdi", "Merak ediyordum", "Mesleğin beni yansıttığını düşündüm" cümleleriyle ifade etmiştir. Katılımcıların büyük çoğunluğu gazetecilik eğitimi almış kişilerden oluşmuştur (Tablo 2). Katılımcı 2 ve Katılımcı 3 gazetecilik mesleğini hep yapmak istediklerini vurgulamış, mesleğin çocukluk hayalleri olduğunu ifade etmişlerdir. Katılımcı 6 ise gazetecilik bölümünde eğitim almaya yönelirken bilinçli olmadığına dikkat ve çekmiş; bölümü okurken mesleği sevmeye başladığını ifade etmiştir. Katılımcı 7, mesleği icra ederek insanların sesi olabileme gücünün kendisini etkilediğini vurgulamış ve yaptığı işten keyif aldığı ifade etmiştir. Katılımcı 8 gazetecilik eğitimi almasının yanı sıra mesleğin kendisine çok uygun olduğunu şöyle ifade etmiştir: "İşimi çok severek yapıyorum. Ben zaten bu hayatta başka bir meslek yapamazmış gibi geliyor çoğu zaman. Cesur yanım ve girişken yapımla gazeteciliğin benim için biçilmiş kaftan olduğunu düşünüyorum. Dünyaya yeniden gelsem yine gazetecilik mesleğini seçerdim; çünkü gözü kara, cesur ve korkusuz bir kadını".

Katılımcı 1 gazetecilik yaparak kadınların sesi olabileceğinin farkına vardığını dile getirmiştir. Katılımcı 4 ve 5 ise mesleğe tes-

Tablo 1.
Katılımcıların Kişisel Özellikleri

Katılımcılar	Yaş	Şehir	Medeni Hali	Eğitim Durumu	Pozisyonu	Mesleki Tecrübe
Katılımcı 1	27	Hakkâri	Bekâr	Lise	Muhabir	8 yıl
Katılımcı 2	27	Van	Bekâr	Lisans	Haber Müdürü	2 yıl
Katılımcı 3	24	Van	Bekâr	Lisans	Muhabir	2 yıl
Katılımcı 4	44	Erzincan	Evli	Ön Lisans	Yazı İşleri Müdürü	20 yıl
Katılımcı 5	26	Ağrı	Bekâr	Ön Lisans	Haber Editörü	8 yıl
Katılımcı 6	30	Erzurum	Evli	Lisans	Muhabir	6 yıl
Katılımcı 7	28	Ağrı	Evli	Yüksek Lisans	Muhabir	5 yıl
Katılımcı 8	26	Ağrı	Bekâr	Lisans	Muhabir	3 yıl

Tablo 2.
Mesleğin Seçilme Nedenleri

Katılımcılar	Nedenler
Katılımcı 1	Kadınların sesi olabilmek
Katılımcı 2	Gazetecilik eğitimi almış olmak
Katılımcı 3	Gazetecilik eğitimi almış olmak
Katılımcı 4	Televizyonda iş bulma ve sonrasında mesleği sürdürme
Katılımcı 5	Tesadüfen mesleğe yönelme
Katılımcı 6	Gazetecilik eğitimi almış olmak
Katılımcı 7	Gazetecilik eğitimi almış olmak
Katılımcı 8	Gazetecilik eğitimi almış olmak

Tablo 3.
Mesleği Tanımlama

Katılımcılar	Sorunlar
Katılımcı 1	Özgürlük, yol arkadaşlığı, tutku
Katılımcı 2	Özgürlük, zorluk, tutku
Katılımcı 3	Zorluk, yıpranma, ciddiyet
Katılımcı 4	Özgürlük, tarafsızlık ve doğruluk
Katılımcı 5	Zorluk, güvensizlik, eşitsizlik
Katılımcı 6	Zorluk, hakkaniyet, ilkel olmak
Katılımcı 7	Zorluk, tutku, heyecan
Katılımcı 8	Cesaret, saygınlık, yetenek

düfen başladıklarını ifade etmişlerdir. Yaşadıkları şehirde medya sektöründe istihdam olanağı oluşmasıyla sektöre dahil olan bu kadınlar, zaman içerisinde gazeteciliğin kendilerinde tutku yarat- tığını vurgulamışlardır.

Gazetecilik Mesleğini Tanımlama

Çalışmada katılımcılardan gazetecilik mesleğini üç kelime ile ifade etmeleri istenmiş, ardından bu kelimeler üzerinden mesleğe iliş- kin çıkarımlar yapmaları istenmiştir. Kadınların gazeteciliği tanım- larken kullandığı kelimeler Tablo 3'te sunulmuştur.

Katılımcıların beşi mesleği "zor" olarak tanımlamışlar, bu zorluk- tan kasıtlarının ne olduğu sorulduğunda ise mesleğin yıpratıcı yanı ön plana çıkarılmıştır. Katılımcı 2: "*Gazeteciliğin kadın için çok zor ve yorucu bir meslek olduğunu düşünüyorum. Hele de Doğu'da ve yerelde yapıyorsanız bu durum hayatınızdan birçok şeyi götürü- yor. Doğu ve güneydoğu illerinde ataerkil bakış açısı devam ettiği için "kadın gazeteci" ifadesi, onlara hala yabancı gelebiliyor. Sokak- taki insanlarla konuşmak istediğimizde bir erkek gazeteciler kadar ciddiye alınmıyoruz. Özellikle erkek vatandaşlar onlara mikrofon uzattığımda benimle göz teması kurmuyorlar, bakışlarını benden kaçırırlar. Bu da beni çok huzursuz hissettiriyor. Ben bekârim, eminim evli arkadaşlarım daha da zorlanıyorlardır, eşleriyle sorun yaşıyorlardır. Çünkü bir yerden bir yere gitmek zor, orada iş icabı biriyile diyalog kursan yanlış anlaşılma veya iftiraya uğrama ihti- mali var"* demiştir. Katılımcı 3: "*Bazen yalnız hissetmeyeyim diye gittiğim yerlerde yanıma başka bir kadın gönderiliyor. İnsanların en çok sorduğu soru ise; "Neden erkek gazeteci gelmiyor da sen geliyorsun?" oluyor. Bu soru beni çok rahatsız ediyor. Bir kadın ola- rak özellikle yerel medyada "Ben de varım" demek gerçekten çok zor, çünkü insanlar hep erkek görmeye alışmışlar bu da son derece yıpratıcı oluyor"* ifadelerini kullanarak mesleğin insanı yıprat- tığını vurgulamıştır. Katılımcı 5 ise: "*Erkek gazeteciler zaten habere gidi- yorlar, sana ne gerek var", "Onlar haberi yapar sana da gönderirler", "Kadınların bu saatte habere gidemezsin"* gibi söylemlerin çok yay- gın bir biçimde kullanıldığına dikkat çekmiştir. Katılımcı 5, mes- lekte zorluğun en önemli nedeninin kadın ve erkek arasında yaşa- nan eşitsizlik olduğunu ifade etmiş, meslektaşlarının bu eşitsizliği çoğu zaman kadınları koruma iç güdüsüyle yaptıklarına dikkat çekmiştir. Öte yandan Katılımcı 3, vatandaşların kadın gazeteci görmeye çok alışkın olmamasını da başka bir zorluk olarak işaret- lemish, özellikle erkek vatandaşların röportajlar esnasında kadın- lardan uzak durduğu ifade etmiştir. Katılımcı 6 çalıştığı gazetede tek kadın gazeteci olduğunu vurgulamış, erkeklerin görünür oldu- ğu bu meslekte tutunabilmenin oldukça güç olduğunu dile getiri- miştir. Katılımcı 7: "*Gazetecilik mesleği erkek egemen bir meslek olduğundan oldukça zorlayıcı. İş yerlerinde kadınlardan toplumsal rollerin dayattığı işleri yapmaları da bekleniyor. Çay demlemek, ofi- sin düzeni sağlamak gibi işler de sanki sizin yapmanız gerek görev- ler arasındaymış gibi lanse ediliyor. Ayrıca medya organları bir kü- çülmeye gitmek zorunda kaldığında en çabuk gözden çıkarılanlar yine kadınlar oluyor"* ifadelerini kullanmıştır.

Kadınlar ikinci sırada mesleği en çok "özgürlük" kelimesi ile ifade etmişlerdir (Tablo 3). Katılımcı 1: "*Gazetecilik bana özgür oldu- ğumu hissettiriyor, bu meslek sayesinde sesimi duyuruyorum, evinin içinde sesini duyuramayan kadınların, çocukların sesi oluyorum. Bu meslek bana kadın olarak konuşma hakkını sonuna kadar ve- riyor. Kendimi gazetecilik yaparken özgür hissediyorum"* demiştir. Katılımcı 2, kapalı bir toplumda yaşadığını ifade ederek gazeteci kimliğiyle dilediği yere özgürce girip çıkabildiğini ifade etmiş, bu- nun da kendisini ayrıcalıklı kıldığına dikkat çekmiştir. Katılımcı 4 ise mesleğin kendisini yücelttiğini ifade ederek sorgulama yetisini

geliştirdiğini vurgulamıştır. Ona göre, gazetecilik mesleği kadın- lara son derece uygun bir meslek olup özgürlüğün sonuna kadar hissedildiği bir alandır.

Katılımcı 1, 2 ve 7 gazeteciliği "tutku" kelimesiyle ifade etmiş (Tablo 3), zorluklarına rağmen gazetecilik mesleğinin insanda ba- ğımlılık yarattığını ve birilerinin yaralarına merhem olmanın ga- zeteciliği kutsal hale getirdiğini dile getirmişlerdir. Katılımcı 2, bu meslek sayesinde farkındalığının arttığını ifade ederek çevresinde meydana gelen olaylara eleştirel bir boyuttan bakmayı alışkanlık haline getirdiğini söylemiştir. Katılımcı 7 ise gazeteciliğin kendi- sinde "*heyecan uyandırdığını*" ifade ederek düşük ücret ve uzun mesai koşullarına katlanmanın tek yolunun mesleğe olan tutkusu olduğunu dile getirmiştir.

Tablo 3'e bakıldığında Katılımcı 1'in, mesleği bir "yol arkadaşlığı" olarak tanımladığı görülmüştür. Katılımcı 1, yol arkadaşlığı saye- sinde dayanışma, birlik ve beraberlik gibi kavramların çok değerli hale geldiğine vurgu yapmıştır. Gidilen bir haberde insanlarla içi- len bir bardak sıcak çayın gönül bağı kurduğuna vurgu yaparak gazeteciliğin bir yaşam biçimi olduğunu ifade etmiştir. Katılım- cı 3 gazeteciliğin "ciddiyet" gerektiren bir iş olduğunu söylemiş; gazetecilerin çalıştıkları kurumu ve halkı temsil ettiklerini ifade ederek mesleğin her zaman özveriyle yapılması gerektiğinin altını çizmiştir. Katılımcı 4, gazeteciliğin "tarafsızlık" ve "doğruluktan" ayrı düşmeyeceğini vurgulayarak, bu işi yapan insanların her za- man dürüst bireyler olmaları gerektiğini vurgulamıştır. Katılımcı 7 de tıpkı Katılımcı 4 gibi, meslekte dürüstlüğü ön plana çıkararak "hakkaniyet" ve "ilkelik olmak" kelimeleriyle gazeteciliği tanımla- mış, bu mesleğin kendisi için bir yaşam biçimi haline geldiğinin altını çizmiştir (Tablo 3). Katılımcı 7: "*Ciddi bir iş yapıyorsunuz. Hakkaniyetli olmak zorundasınız, sizin yaptığınız yanlış bir haber bir insanın hayatına mal olabilir. Yaptığınız işin her zaman arkasın- da durmayı becerbilmelisiniz"* demiştir.

Katılımcı 5 gazeteciliği "güvensizlik" kelimesiyle tanımlamıştır (Tablo 3). Etrafındaki birçok insanın onun yanında konuşmalarına dikkat ettiğine vurgu yapan Katılımcı 5: "*Sen şimdi gazetecisin, bunları da yazarsın"* ifadelerine maruz kaldığını dile getirmiştir. Katılımcı 8 ise mesleği diğer tüm kadınlardan farklı olarak "cesa- ret", "saygınlık" ve "yetenek" kelimeleri ifade etmiştir. Mesleği icra ederken hiç zorluk yaşamadığını dile getiren Katılımcı 8, bu mes- leğin ona saygınlık kazandırdığını ve gittiği her yerde el üstünde tutulmasını sağladığını dile getirmiştir. Gazetecilik yapmak için dünyaya gelmiş olduğunu düşünen katılımcı, haber yapmak için gittiği birçok yerde pozitif ayrımcılığa uğradığını, basın açıklaması gibi saatli etkinliklerin ona göre düzenlendiğini ifade ederek mes- leği icra etmenin bir "yetenek" işi olduğunu vurgulamıştır

Yerel Medyadaki Sorunlar

Katılımcılarda yerel medyada kadın gazetecilerin en çok maruz kaldığı zorluklar sorulmuştur. Neredeyse tüm katılımcıların mes- leklerini icra ederken karşılaştığı en önemli ortak sorun "habere ulaşımında güçlük" olarak saptanmıştır (Tablo 4). Farklı bir bölgede meydana gelen trafik kazası, doğal afet, toplantı ya da etkinliklerde olay yerine gitmekte zorluk yaşadığını ifade eden kadınlar bu so- runun çözülmesi için başta belediyeler olmak üzere etkinliği dü- zenleyen kurum ve kuruluştan destek belediklerini dile getirmiş- tir. Katılımcı 5: "*Toplumu ilgilendiren her olayın haberini yapmak istiyorum fakat bir yerden bir yere gitmek hem iklim koşullarından dolayı zor hem de "Erkek gazeteci varsa o gitsin" düşüncesinden dolayı güç hale geliyor. Keşke bu noktada yerel medya çalışanla- rına belediyeler destek verebilse"* demiştir. Katılımcı 8: "*Yakın za- manda büyük bir trafik kazası meydana geldi. Olay yerine ulaşmam*

Tablo 4.

Kadın Gazetecilerin Sektörde Karşılaştığı Sorunlar

Katılımcılar	Sorunlar
Katılımcı 1	Habere ulaşmada güçlük, erkek yönetici mobbingi
Katılımcı 2	Düşük ücret, nitelikli eleman, yalnızlaştırılma, habere ulaşmada güçlük, eril bakış açısı
Katılımcı 3	Yalnızlaştırılma, uzun çalışma saatleri, düşük ücret, nitelikli eleman, habere ulaşmada güçlük
Katılımcı 4	Eril bakış açısı, uzun çalışma saatleri
Katılımcı 5	Eril bakış açısı, habere ulaşmada güçlük, düşük ücret, uzun çalışma saatleri, sigortasız çalıştırılma
Katılımcı 6	Dışlanma, düşük ücret, mobbing, çok fazla emek
Katılımcı 7	Sigortasız çalıştırılma, habere ulaşmada güçlük, düşük ücret, toplumsal rollerin dayatmaları
Katılımcı 8	Habere ulaşmada güçlük

saatlerimi aldı, kendi özel aracım var ama herkes bu imkâna sahip olmayabiliyor. Özel aracım olmasa da ben de gidemeyecektim ve o haberi atlatmış olacaktım. Ulaşım konusunda kadınlar kesinlikle desteklenmeli” ifadelerini kullanmıştır.

Düşük ücret meselesi neredeyse tüm kadın gazetecilerin bir diğer ortak sorunudur (Tablo 4). Uzun mesai saatleri ve çalışma koşullarının zorluğu karşısında aldığı ücreti yetersiz bulduğunu söyleyen Katılımcı 2, üniversite mezunlarının çok daha iyi koşulları hak ettiğini vurgulamıştır. Katılımcı 3: “Benim çalıştığım medya kuruluşunda kadın sayısı fazla, erkek çalışanlarla da eşit ücretler alıyoruz ama biz daha fazla kötü muameleyle maruz kalabiliyoruz. Çok fazla seçeneğimiz olmadığı için de genelde sessiz kalıyoruz. Bir hata yaptığımızda yöneticiler kadın olduğumuz için sesimizi yükseltmeyeceğimizi düşündüğünden bize erkek çalışanlara göre daha sert davranabiliyorlar. Aldığımız ücret zaten çok az, bir de kaba bir muameleyle maruz kalmak insanı daha çok üzüyor” demiştir. Sigortasız çalıştırılmanın da büyük bir sorun olduğuna dikkat çeken Katılımcı 5, işe başladığı ilk bir yıl sigortasız çalıştırıldığını ifade etmiştir.

Tablo 4’e bakıldığında neredeyse tüm kadın gazetecilerin yerel medyada gazetecilik yaparken karşılaştıkları en önemli sorunlardan birini “eril bakış açısı” olarak dile getirdiği görülmektedir. Katılımcı 3, erkek egemen bir meslekte var olamaya çalışmanın kimi zaman yorucu hale geldiğine dikkat çekerek çok sayıda erkeğin arasında tek kadın olmanın kendisinde hem fizyolojik hem de psikolojik baskı yarattığını ifade etmiştir. Kadının gazetecilik yapmasının hâlâ garipsendiğini vurgulayan Katılımcı 2 ise, sokaktaki insanların erkek muhabirlerle daha rahat iletişim kurduğunu söyleyerek bu bağlamda kadınların cinsiyet ayrımcılığına maruz kaldığına işaret etmiştir. Bu ayrımcılığın ekonomik olarak olmadığını ifade eden Katılımcı 2, haber kaynaklarının erkekleri daha güvenilir bulduklarını söylemiştir.

Katılımcı 7, habere gideceği zaman yanına mutlaka bir erkek çalışan verildiğini ifade ederek: “Her habere zaten gidemiyorsunuz. Bu haberi yapmam gerekiyor dedikçe geri planda kalıyorsunuz. Kötü muamele, sözlü taciz bunlar sık sık yaşanıyor. Kadınlar ne yazık ki erkek gazeteciler kadar ciddiye alınmıyor. Örneğin benim eşim de bir gazeteci. Birlikte bir kuruma habere gittik. Kurum yöneticisi soruları ben sormuş olsam da beni yok sayıyor ve hiç yüzüme bakmıyordu. Sürekli eşime anlatıyordu, araya girmek istedikçe beni görmezden geldiler. Tabir-i caizse ben bile varlığımı unuttum o an. Yani toplumun ataerkil bakış açısını sürdürmesi kadına bakış açısını da etkiliyor” demiştir. Katılımcı 5 zaman geçtikçe ve insanların farkındalığı arttıkça bu erkek egemen bakış açısının değişeceğini ifade etmiş; burada en önemli görevin ise kadınlara düştüğünü vurgulamıştır. Katılımcı 5 bu bağlamda: “Bir kadın olarak ben de buradayım diyebilmek gerek. Cesur ol-

mak gerek. Gazeteciyseniz her yere gidebilmelisiniz. İnsanların ne düşündüğünü çok umursamamak gerek” ifadelerini kullanmıştır. Katılımcı 1 kadın gazetecilerin gerekli ilgiyi göremediğine dikkat çekerek önemli olayların ilk olarak erkek gazetecilere bildirildiğini ifade etmiş, habere gidildiğinde en iyi fotoğrafı çekmeleri veya görüntüyü almaları için de erkeklere kolaylık gösterildiğini vurgulamıştır.

Katılımcı 5, haber kaynaklarına kimi zaman telefon numarasını bırakmak zorunda kaldığını belirtmiş; fakat bu durumun bazen su-iistimal edildiğini dile getirmiştir. Telefon numarasını vermesinin ardından kimi zaman taciz içerikli mesajlara maruz kaldığını ifade eden katılımcı, erkek gazetecilerin bu tür muamelelerle neredeyse hiç karşılaşmadığını dile getirmiştir. Katılımcı 8, Katılımcı 5 ile benzer durumu yaşadığını, bu yüzden de haber kaynaklarıyla arasına her zaman mesafe koymaya daima dikkat ettiğini vurgulayarak: “Şahsi numaranızı vermek zorunda kaldığınızda bazen sizinle tanışmak, arkadaşlık kurmak, yakınlaşmak isteyenler olabiliyor. Bu bence kadın olduğumuz için yaşanıyor. Erkek gazetecilerin böyle bir tacize maruz kaldığını düşünmüyorum. O yüzden haber için görüştüğünüz kişilerle aranızda mesafe koymanız şart” ifadelerini kullanmıştır.

Nitelikli eleman sorunun çok belirgin olduğunu sıkça dile getiren katılımcılar (Tablo 4) sektörde bu işin eğitimini almış kişilerin olması gerektiğine vurgu yapmışlardır. Katılımcı 3: “Genelde yerel medyadaki patronların ya da çalışanların gazetecilik eğitimi yok, farklı iş dallarının yanı sıra bu işi yapıyorlar. Hak ettiğimiz değeri çoğu zaman göremiyoruz ya da hassasiyetlerimiz dikkate alınmıyor. Kadın hassasiyeti diye bir şey var. Bunu habercilere çok yansıtmıyoruz maalesef” ifadelerini kullanmıştır.

Yerel medyada kimi zaman erkek yönetici mobbinglerinin olduğunu ifade eden Katılımcı 1, kadınların kaba muamelelere ya da hakaretlere maruz kalabildiğini dile getirmiştir. Katılımcı 4 ise kaba muamelenin cinsiyetle ilgisi olmadığı söylemiş; kaba muamelede bulunan bireyin kendisiyle ilgili sorunları olabileceğine dikkat çekmiştir. Toplumsal rollerin mesleğe de çevrelediğini ifade eden Katılımcı 7, özellikle stajyerlik döneminde kadınların erkek yöneticilere çay getirme, yemek hazırlama, yemek yendikten sonra masayı toplama ve bulaşıkları yıkama gibi işlerde performans sergilemelerinin beklendiğini vurgulamıştır. Katılımcı 5 ve 6, kadınların sadece muhabirlik ya da editörlük yapmaları için işe alınmadığını belirterek reklam almanın, yemek ya da çay yapmanın kadınların işymiş gibi davranıldığının altını çizmiştir. Hatta gazeteye gelen konukları ağırlamakla yükümlü olanın yine kadın gazeteciler olduğunu vurgulamışlardır.

Aile Bireylerinin Mesleğe Bakışları

Katılımcılara aile bireylerinin meslekleri hakkında ne düşündükleri sorusu da yöneltilmiştir. Katılımcılardan bekâr olanlar anne ve babalarının gazetecilik mesleğine ilişkin derinlemesine bilgilerinin olmamalarına rağmen kendilerini desteklediklerini, fakat zaman zaman iş koşullarının onları yormasından rahatsızlık duyduklarını ifade etmişlerdir. Evli katılımcılar ise özellikle eş seçiminde çok dikkatli olunması gerektiğine dikkat çekmiş; bu mesleğin uzun çalışma koşullarının önceden bilinmesi ve kabul edilmesi gerektiğinin altını çizmişlerdir.

Katılımcı 7, mesaisinin hiçbir zaman saat 17:00’da bittiğini hatırlamadığını ifade etmiş, evlenmeden önce ailesinin bu koşulların onu yordüğünü sık sık söylediğini dile getirmiştir. Eşinin de gazeteci olmasından dolayı evlilik hayatında bir sorun yaşamadığını kaydeden Katılımcı 7, özellikle seçim döneminin yaklaşmasıyla

yoğunluğun arttığını dile getirmiş, bu durumun da ister istemez özel hayatını etkilediğini belirtmiştir. Çünkü Donovan'ın da belirttiği gibi kadınlar erkekler gibi toplumsal emek gücünün bir parçası olmak yerine kamusal alanda ücret için çalışanlar ve özel alanda ev içi işler yapanlar olmaya devam etmektedir (Donovan, 2014, s. 166). Bu meslekte eşinin kendisine sürekli destek olduğunu vurgulayan Katılımcı 4 ise, eşinin kendisinin olmadığı zamanlarda çocuklarıyla ilgilenmesinin işlerini kolaylaştırdığını ifade etmiş, uzun çalışma saatlerinin anlayışla karşılanmasının çok önemli olduğunu vurgulamıştır.

Katılımcı 6 meslekte tek bir iş yapmanın mümkün olmadığına sıkça vurgu yaparak birden çok işi kısıtlı bir zaman diliminde yapmasının kendisini yorduğuna dikkat çekmiştir. Katılımcı, izin günlerinde bile haber geçmek zorunda kaldığını, geçmediği takdirde yöneticileri tarafından azarlanma durumuyla karşılaşabildiğini ifade etmiştir. Katılımcı eşinin çalışma koşullarını sorun etmediğini, onu desteklediğini vurgulamıştır.

Katılımcı 1 ailesinin gazetecilik yapmasına pek sıcak bakmadığını ifade etmiştir. Katılımcı 2 yalnız yaşayan bir kadın olduğu için ailesinin mesleğiyle ilgili fikir belirtmediğini dile getirmiş fakat ihtiyaç duyduğu anda yanına olacaklarını söylemiştir. Katılımcı 3, özellikle annesinin bu mesleği yapmasına pek gönüllü olmadığını vurgu yaparak ailesinin çalışma saatlerinin belirsizliğini sorun ettiğini söylemiştir. Katılımcı 5, ailesinin düşük ücret ve uzun mesai saatlerinden dolayı bu işi artık yapmasını istemediğini söylemiştir. Katılımcı 8 ise ailesinin her koşulda kendisini desteklediğini ve yönlendirdiğini belirtmiştir.

Sonuç ve Öneriler

Kadınların çalışma hayatına yoğun bir biçimde dahil olmasıyla birlikte toplumsal rollerin belirginliği silikleşmeye başlamış; ama yine de bu roller ve beklentiler iş yaşamında kendisini göstermiştir. Kadın olarak bir sektörde "Ben de varım" diyebilmek, erkeklere oranla güç olsa da kadınlar birçok alanda olduğu gibi gazetecilikte de başarılı olmuştur. Fakat bugün yerelde yürütülen gazetecilik faaliyetleri; sigortasız çalıştırılma, düşük ücretler, uzun çalışma saatleri ve toplumsal cinsiyet eşitsizliğinin ortaya koyduğu sonuçlar bakımından kadınların iş yaşamını sektöre uğratarak hayatlarını güçleştirmektedir.

Bu çalışmada kadın gazetecilerin Ağrı, Erzincan, Erzurum, Hakkâri ve Van illerinde gazetecilik mesleğini icra ederken yaşadıkları sorunlar ele alınmıştır. Çalışmayla ataerkil bakış açısının özellikle gazetecilik mesleğinde varlığını sürdürdüğü tespit edilmiştir. Görüşme yapılan kadın gazetecilerin de belirttiği gibi, yerel medyada kadın olmak oldukça güç ve yorucudur. Tüm bu olumsuzluklara rağmen kadınların dirayetli olmaları, işlerini titizlikle yapmaları ve özenli davranmaları gazetecilik mesleğine gönül vermelerini sağlamış ve bu meslek kadınlarla güçlenmiştir.

Mülakatlar neticesinde yerelde gazetecilik mesleğinin birtakım iyileştirmelere ihtiyaç duyduğu sonucu ortaya çıkmıştır. Kadınların ortaya koyduğu emek karşılığında yetersiz ücretler aldığı saptanmış, sigortasız çalıştırılmaya maruz bırakıldıkları tespit edilmiştir. Özellikle küçük şehirlerde yeni bir iş bulmanın her geçen gün zorlaştığı gerçeğiyle, kadınlar bu zorlu koşullarda var olmaya çalışmaktadır. Özellikle mesleğe ilişkin ön kabuller kadın gazeteci profiline toplumda tam anlamıyla yerleşmesini engellemektedir. Bu bağlamda kadınların habere gittikleri ortamda maruz kaldığı "ötekileştirilme", "dışlanma" ya da "yabancı gibi hissettirme" edimleri bir an önce geride bırakılarak mesleğin cinsiyetinin olamayacağına ilişkin algı hem meslek örgütlerine hem de bölgede yaşa-

yan vatandaşlara aşılmalı, mesleğin kadın gazeteciler açısından itibarı artırılmalıdır. Ayrıca kadınların daha yüksek ücretler ve iş güvencesiyle çalıştırılması sağlanmalı ve sektördeki kadın sayısını artırılarak nitelikli eleman çalıştırma konusunda ısrarcı olma fikri sürdürülmelidir.

Collin ve Kaufer'e göre kadın işsizliğinin kaynağı, çalışma hayatındaki ayrımcılıkların ötesinde olup işe alınma sürecinde başlamaktadır (Collin & Kaufer, 2015, s. 104). Bu bağlamda kadınların istihdam sürecinde toplumsal cinsiyet eşitsizliğini ortadan kaldıracak politikaların etkinliği artırılmalı ve bu tür politikalar kısa sürede yaygınlaştırılmalıdır. Ayrıca kadın gazetecilerin uzun çalışma saatleri ve tatilleri yeniden düzenlenerek fazla mesai ücretleri ödenmeli; özellikle yıllık izin döneminde veya tatil günlerinde erkek gazetecilerden beklenmeyen performansın kadın gazetecilerden de beklenmemesi gerekmektedir (Yapılan görüşmelerde yöneticilerin erkek gazetecileri yıllık izin dönemlerinde veya tatil günlerinde elzem olmadıkça aramadığı, kadınları ise arayarak çalıştırmak istedikleri dile getirilmiştir). Kadın gazetecilere erkek gazetecilere verilen fırsatlar sunulmalı, toplumsal cinsiyetçi bakış açısına ilişkin kalıpların yıkılması için toplumsal farkındalık oluşturulmalıdır.

Kadın oldukları için ikinci plana atıldığını düşünen katılımcıların çoğu, habere gitme konusunda cinsiyetlerinden dolayı ötelenmek istememektedir. Bu noktada talepleri; kadın gazetecilere habere gidebilmeleri için pozitif ayrımcılık yapılması ve araç tahsis konusuna yardımcı olunmasıdır. Yerel medyada çalışan kadın gazetecilerin ikinci bir iş yapabilecek imkânı ya da zamanı yoktur. Bu bağlamda çalışanların ücret anlamında mağdur edilmemesi için de çalışmalar yapılarak işverene yaptırımlar uygulanmalı; bu noktada devlet gerekli denetlemeleri üstlenmeli ve yerine getirilmeyen yükümlülükler cezalandırılarak caydırıcılık ön plana çıkarılmalıdır.

Etik Komite Onayı: Bu çalışma için etik komite onayı Atatürk Üniversitesi Sosyal ve Beşeri Bilimler Etik Kurulu'ndan (Tarih: 21 Kasım 2022, Sayı: 88656144-000- 2200383338) alınmıştır.

Hakem Değerlendirmesi: Dış bağımsız.

Çıkar Çatışması: Yazar çıkar çatışması bildirmemiştir.

Finansal Destek: Yazar bu çalışma için finansal destek almadığını beyan etmiştir.

Ethics Committee Approval: Ethics committee approval was received for this study from the ethics committee of Atatürk University Social and Human Sciences Ethics Committee (Date: November 21, 2022, Number: 88656144-000- 2200383338).

Peer-review: Externally peer-reviewed.

Declaration of Interests: The author have no conflicts of interest to declare.

Funding: The author declared that this study has received no financial support.

Kaynaklar

- Alpsoy, İ. (2016). *Erzurum yerel ve yaygın basın kuruluşlarında çalışan kadın gazeteciler üzerine bir alan araştırması* [Yüksek Lisans Tezi, Atatürk Üniversitesi]. Yüksek Öğretim Kurulu Tez Merkezi.
- Aziz, A. (2014). *Sosyal Bilimlerde Araştırma Yöntemleri ve Teknikleri*. Nobel Yayıncılık.
- Bilecen, N. S. (2020). Yerel basında kadın çalışanların konumu ve sorunları: Giresun yerel basını örneği. *KSBİD*, 12(12), 159-172.
- Collin, F. & Kaufer, I. (2015). *Feminist Güzergah*. Dipnot Yayınları.

- Çakar Mengü, S. (2004). *Televizyon Reklamlarında Kadına Yönelik Oluşturulan Toplumsal Kimlik*. İstanbul Üniversitesi İletişim Fakültesi Yayınları.
- Donovan, J. (2014). *Feminist teori*. İletişim Yayınları.
- Duran, R. (2000). *Medyamorfoz*. Avesta Yayınları.
- Erdem, B. N. (2007). 12 Eylül ihtilalinin yerel basının haber seçimleri üzerindeki etkisi: Hakimiyet Gazetesi örneği. S. Gezgin (Ed.) *Türkiye'de yerel basın* (s. 111- 138). İstanbul Üniversitesi İletişim Fakültesi Yayınları.
- Girgin, A. (2009). *Türkiye'de yerel basın*. Der Yayınları.
- Horoz, T. (2022). Yerel medya. S. Özay, S. Kaya (Ed). *Yerel gazetecilik* (s. 59-112). Çizgi Kitabevi.
- İlgaz, C. (2003). Türkiye'de yerel gazetecilik. *İletişim Fakültesi Dergisi*, 1(16), 177-184.
- İnuğur, N. (1999). *Basın yayın tarihi*. Der Yayınları.
- İnternet. (2023, Ocak 2). <https://m.bianet.org/bianet/medya/236724-yerelde-kadin-gazeteci-olmak-gec-saate-mesaiye-kalamaz>
- Işık, M. (2001). Globalleşme-yerelleşme ve medya. *Selçuk İletişim Dergisi*, 1(4), 38-43.
- Özsoy, S., Mantarlı Kurt, E., & Tüt, N. D. (2022). Yerel basında kadın çalışanların sorunları. *Kritik İletişim Çalışmaları Dergisi*, 1(1), 1-13.
- Sezgin, D. (2015). Toplumsal cinsiyet perspektifinde sağlık ve tıbbileştirme. *Sosyoloji Araştırmaları Dergisi*, 18(1), 153-186.
- Vural, A. M. (2007). İşlev, önem ve misyonlarıyla yerel basın ve Eskişehir örneklemeden elde edilen bulgular. S. Gezgin, (Ed). *Türkiye'de Yerel Basın* (s. 357-364). İstanbul Üniversitesi İletişim Fakültesi Yayınları.
- Yazıcı, Ö. (2012). *Yerel medyada çalışan kadın gazeteciler ve karşılaştıkları zorluklar: Antalya örneği*. [Yüksek Lisans Tezi, Akdeniz Üniversitesi]. Yüksek Öğretim Kurulu Tez Merkezi.